

פורים

ותלקח אסתר אל בית המלך אל יד הגי שמר הנשים (ב, כב)

אומר ה"חתם סופר": באחרית ימיו צריך כל אדם לבחון את כל המאורעות שקרוהו בימי חייו, ולספר לבניו על גודל השגחתו של הבורא יתברך.

מדוע יעשה זאת רק באחרית ימיו?

משום שברבים מן המקרים אין בעל הנס מכיר בנסו בעת ההתרחשות, ורק במבט למפרע, הוא יכול להכיר בכך שנעשו עמו נסים רבים, שאינם נופלים מהנסים הגלויים והמפורסמים.

דוגמא לכך יש במעשה המגילה: בעת הריגת ושתי, איש לא הבין מה הסיבה שהקדוש ברוך הוא גרם לכך, ואפילו לאחר שלוש שנים, כשאסתר נלקחה לבית המלך, אף אדם לא סבר כי יש למאורע זה משמעות מרחיקת לכת.

ושוב, לאחר זמן מה "קצף בגתן ותרש", ואסתר ספרה זאת למלך בשם מרדכי, וברור שבאותה שעה לא יכול היה בן אנוש להשיג כי יש קשר בין הארועים השונים.

רק לאחר מכן - כשהמלך גדל את המן, והלה גזר מה שגזר, והתבטלה הגזרה על ידי אסתר המלכה, אזי המתבונן על סדר המאורעות למפרע יכול להכיר בכך שהריגת ושתי, ולקיחת אסתר לבית המלך, ומעשה בגתן ותרש - כולם היו למעשה הכנה למה שעתיד לקרות.

על כך כתב בספר "פרשת דרכים" לפרש את הפסוק "לעשה נפלאות גדלות לבדו" (תהלים קלו, ד), שהקדוש ברוך הוא עושה נפלאות גדולות "לבדו" - הינו שהאדם כלל אינו מכיר באותן "נפלאות גדולות", ורק הקדוש ברוך הוא "לבדו" יודע אודותן.

מכל מקום, מצווה על כל אדם באחרית ימיו לבחון כל אשר עשה הבורא עמו מראשית צמיחתו ועד לאחריתו, ובמבט לאחור יבין כי אך טוב וחסד רדפוהו כל ימי חייו, וכי כל מאורעות החיים שבזמנם נראו ללא קשר ביניהם, חברו יחדו כדי לקיימו ולהחיותו ולהגיעו לזמן הזה.

ולאחר שזכה להכיר בנסיו, יספרם לבניו אחריו, כדי שגם הם ילמדו לבחון ולהכיר בנסים הגדולים שהקדוש ברוך הוא יעשה עמהם (על פי "דעת החתם סופר").

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א